CENTRALNA KOMISJA EGZAMINACYJNA

Rodzaj dokumentu:	**Zasady oceniania rozwiązań zadań**
Egzamin:	**Egzamin maturalny**
Przedmiot:	**Język angielski**
Poziom:	**Poziom podstawowy**
Forma/Formy arkusza:	EJAP-P0-100, EJAP- P0-200, EJAP-P0-400, EJAP-P0-Q00, EJAP-P0-Q40
Termin egzaminu:	Sierpień 2021 r.
Data publikacji dokumentu:	24 sierpnia 2021 r.

Warszawa 2021

Rozumienie ze słuchu

Zadanie 1.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2021[1)]		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	**Wymaganie szczegółowe**	
1.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka […].*	2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	F
1.2.			T
1.3.			F
1.4.			T
1.5.			F

Zadanie 2.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2021		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	**Wymaganie szczegółowe**	
2.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka […].*	2.5. Zdający określa kontekst wypowiedzi.	A
2.2.		2.1) Zdający określa główną myśl tekstu.	D
2.3.		2.4) Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	C
2.4.		2.4) Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	B

[1)] Załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz.U. poz. 493, z późn. zm.)

Zadanie 3.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2021		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	**Wymagania szczegółowe**	
3.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka […].*	2.5. Zdający określa kontekst wypowiedzi.	C
3.2.		2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	A
3.3.		2.1) Zdający określa główną myśl tekstu.	B
3.4.		2.4. Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	C
3.5.		2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	A
3.6.		2.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	B

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie 4.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2021		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	**Wymaganie szczegółowe**	
4.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie […] proste wypowiedzi pisemne […].*	3.2) Zdający określa główną myśl poszczególnych części tekstu.	E
4.2.			D
4.3.			F
4.4.			B

Zadanie 5.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2021		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	**Wymagania szczegółowe**	
5.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie […] proste wypowiedzi pisemne […].*	3.1) Zdający określa główną myśl tekstu.	B
5.2.		3.4) Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	C
5.3.		3.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	A

Zadanie 6.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2021		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	**Wymagania szczegółowe**	
6.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie […] proste wypowiedzi pisemne […].*	3.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	D
6.2.			C
6.3.			C
6.4.			A
6.5.		3.1) Zdający określa główną myśl tekstu.	A

Zadanie 7.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2021		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	**Wymaganie szczegółowe**	
7.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie […] proste wypowiedzi pisemne […].*	3.6) Zdający rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu.	B
7.2.			E
7.3.			C

Znajomość środków językowych

Zadanie 8.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2021		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	**Wymaganie szczegółowe**	
8.1.	I. Znajomość środków językowych. *Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].*	1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].	A
8.2.			C
8.3.			B
8.4.			A
8.5.			C

Zadanie 9.

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2021		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	**Wymaganie szczegółowe**	
9.1.	I. Znajomość środków językowych. *Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].*	1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].	B
9.2.			C
9.3.			C
9.4.			A
9.5.			B

Schemat punktowania w zadaniach od 1. do 9.
1 p. – poprawna odpowiedź.
0 p. – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Wypowiedź pisemna

Zadanie 10.

W okolicy, w której mieszkasz otwarto centrum sportowe. Na swoim blogu:

- **opisz, jak wygląda to centrum sportowe**
- **wyjaśnij, dlaczego to centrum sportowe jest ważne dla mieszkańców**
- **poinformuj o zajęciach, w których uczestniczyłeś(-aś) w centrum sportowym, i wyraź swoją opinię na ich temat**
- **wspomnij o problemie z dojazdem do centrum sportowego.**

Ogólne wymagania egzaminacyjne

I. Znajomość środków językowych.
Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].

III. Tworzenie wypowiedzi.
Zdający samodzielnie formułuje krótkie, proste, zrozumiałe wypowiedzi […] pisemne.

IV. Reagowanie na wypowiedzi.
Zdający […] reaguje w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej […] pisemnie.

Szczegółowe wymagania egzaminacyjne

1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].
5.1) Zdający opisuje […] miejsca […].
5.3) Zdający przedstawia fakty z teraźniejszości i przeszłości.
5.5) Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie, poglądy i uczucia.
5.7) Zdający przedstawia zalety i wady różnych rozwiązań […].
7.2) Zdający […] przekazuje informacje i wyjaśnienia.

Każda wypowiedź jest oceniana przez egzaminatora w następujących kryteriach:

- treść
- spójność i logika wypowiedzi
- zakres środków językowych
- poprawność środków językowych.

Treść

W ocenie treści bierze się najpierw pod uwagę, do ilu podpunktów z polecenia zdający się odniósł w swojej wypowiedzi, a następnie ile z tych podpunktów rozwinął w zadowalającym stopniu. Za wypowiedź przyznaje się od 0 do 4 punktów, zgodnie z poniższą tabelą.

Do ilu podpunktów zdający się odniósł?	Ile podpunktów rozwinął?				
	4	3	2	1	0
4	4 p.	4 p.	3 p.	2 p.	2 p.
3		3 p.	3 p.	2 p.	1 p.
2			2 p.	1 p.	1 p.
1				1 p.	0 p.
0					0 p.

Dla przykładu, za wypowiedź zdającego, który odniósł się do 2 podpunktów i oba rozwinął, przyznaje się 2 punkty.

Uwagi dodatkowe dotyczące oceniania treści

1. W ocenie treści egzaminator kieruje się:
   a. nadrzędnymi ustaleniami dotyczącymi sposobu oceniania wypowiedzi podanymi w punktach 2–18 poniżej oraz przyjętymi w danej sesji egzaminacyjnej dla konkretnego zadania
   b. w przypadku wątpliwości, rozważeniem następujących kwestii:
      – w jakim stopniu jako czytelnik czuję się poinformowany w zakresie kluczowego elementu danego podpunktu z polecenia?
      – w jaki sposób zdający realizuje dany podpunkt, np. za pomocą ilu zdań i jakich, za pomocą ilu czasowników/określników, jak złożona jest wypowiedź, jak wiele szczegółów przekazuje?
2. Należy uznać, że zdający **nie odniósł się** do podpunktu polecenia, jeśli
   a. nie realizuje tego podpunktu
   b. realizuje go w sposób niekomunikatywny.
3. Należy uznać, że zdający **odniósł się** do danego podpunktu polecenia, jeśli
   a. realizuje go w sposób komunikatywny, ale w minimalnym stopniu
   b. rozbudowuje minimalną realizację podpunktu o dodatkową, komunikatywną informację.
4. Należy uznać, że zdający **rozwinął** dany podpunkt polecenia, jeśli odniósł się do niego w sposób bardziej szczegółowy, tzn. w realizacji podpunktu można wyodrębnić
   a. przynajmniej trzy komunikatywne, minimalne odniesienia
   b. jedno lub dwa bardziej rozbudowane, komunikatywne odniesienia.
5. W przypadku podpunktów polecenia, które składają się z dwóch członów:
   a. jeśli zdający w minimalnym stopniu nawiązał do jednego członu, a drugiego nie zrealizował, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu
   b. jeśli zdający nawiązał do obydwu członów w minimalnym stopniu, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu
   c. jeśli zdający rozbudował swoją wypowiedź tylko w zakresie jednego członu, a drugiego nie zrealizował, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu.

d. jeśli zdający odniósł się do obydwu członów i przynajmniej jeden z nich przedstawił w sposób bardziej szczegółowy, należy uznać, że rozwinął wypowiedź.

6. Wyrażenia takie jak, np. *went to the gym, did yoga* są traktowane jako jedno odniesienie się do podpunktu polecenia.
7. Realizacja podpunktu polecenia za pomocą wyrażeń synonimicznych lub wzajemnie wykluczających się słów/wyrażeń, lub za pomocą równorzędnych słów odnoszących się do jednego aspektu jest traktowana jako jedno odniesienie.
8. Realizacja podpunktu polecenia za pomocą co najmniej trzech słów/wyrażeń odnoszących się do różnych aspektów, jest uznawana za podpunkt rozwinięty.
9. Zaimki oraz pospolite modyfikatory występujące przed przymiotnikiem lub przysłówkiem (np. *bardzo, dość, trochę)* nie są traktowane jako kolejne odniesienie do danego podpunktu polecenia.
10. Nazwy własne nie są traktowane jako kolejne odniesienie do danego podpunktu polecenia, chyba że w wyraźny sposób wnoszą dodatkowe informacje.
11. Realizację poszczególnych podpunktów polecenia ocenia się w całej wypowiedzi; odniesienia do tego samego podpunktu polecenia mogą wystąpić w różnych częściach pracy.
12. Ten sam fragment tekstu nie może być traktowany jako realizacja dwóch różnych podpunktów polecenia.
13. Dopuszczalna jest sytuacja, w której zdający traktuje poszczególne podpunkty polecenia jak zadawane pytania i tworzy wypowiedź poprzez odpowiadanie na te pytania bez przywoływania wszystkich elementów z polecenia (= wprowadzenie oraz 4 podpunkty). Wypowiedź taka nosi cechy interakcji w formie pisemnej. Taka realizacja polecenia nie prowadzi do obniżenia punktacji za treść (pod warunkiem, że w całości jest napisana w ten sposób), może natomiast skutkować obniżeniem punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.

    To, że zdający nie musi przywoływać wszystkich elementów z polecenia nie oznacza, że może pominąć kluczowe elementy tego podpunktu.
14. Jeżeli zdający realizuje podpunkt polecenia w sposób niestandardowy, taki że budzi wątpliwości, wówczas wymagany jest w wypowiedzi element, który wskazuje, że ta informacja dotyczy danego podpunktu i jest logicznie uzasadniona.
15. Jeżeli zdający realizuje podpunkt polecenia, ale komunikacja jest znacznie zaburzona na skutek użycia niewłaściwej struktury leksykalnej i/lub gramatycznej, taka wypowiedź kwalifikowana jest na poziom niższy (podpunkt rozwinięty traktowany jest jako podpunkt, do którego zdający tylko odniósł się, a podpunkt, do którego zdający odniósł się, jako podpunkt niezrealizowany).
16. Dopuszcza się udzielenie przez zdającego wymijającej odpowiedzi, np. *Nie wiem, kiedy…/ Nie wiem, co… / Nie wiem, dlaczego…*, jeśli odpowiedź taka spełnia warunki polecenia. Nie akceptuje się odpowiedzi nienaturalnych w danej sytuacji komunikacyjnej.
17. Jeżeli zdający realizuje kluczowy fragment wypowiedzi w języku polskim, uznaje się realizację podpunktu polecenia za niekomunikatywną.
18. Jeżeli zdający używa języka polskiego we fragmencie wypowiedzi, który nie jest kluczowy do realizacji polecenia, fragment w języku polskim nie jest brany pod uwagę w ocenie treści.

Zadanie 10.

W okolicy, w której mieszkasz otwarto centrum sportowe. Na swoim blogu:

- **opisz, jak wygląda to centrum sportowe**
- **wyjaśnij, dlaczego to centrum sportowe jest ważne dla mieszkańców**
- **poinformuj o zajęciach, w których uczestniczyłeś(-aś) w centrum sportowym, i wyraź swoją opinię na ich temat**
- **wspomnij o problemie z dojazdem do centrum sportowego.**

Great news! A new sports centre has just been opened in my neighbourhood.

• **opisz, jak wygląda to centrum sportowe**
5.1. Zdający opisuje […] miejsca […].
Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający opisuje centrum sportowe. Od zdającego oczekuje się opisu w kilku aspektach / urozmaiconego. Za opis uznaje się odniesienie do jakiejkolwiek cechy centrum sportowego, np.: • wyglądu budynku na zewnątrz i/lub wewnątrz, np. *It's a very big building; The building is very modern. It has a lot of large windows*. LUB • usytuowania, np. *The centre is next to the river.* LUB • wyposażenia, sprzętu, pomieszczeń/obiektów, które się tam znajdują, np. *There is a large hall on the ground floor with a spacious reception; There is a swimming pool inside. The building also holds four gyms.* LUB Podanie nazwy centrum sportowego nie jest uznawane za realizację tego podpunktu polecenia oraz nie jest elementem rozwijającym, np. *It's called Fit Place*. (nie odniósł się), *It's a huge building made of glass and it's called Fit Place.* (odniósł się) Jeśli zdający odnosi się do: • funkcji, usług świadczonych przez centrum LUB • personelu, atmosfery tam panującej LUB • wyraża opinie o centrum lub używa przymiotników oceniających nie są one traktowane jako opis / wygląd centrum sportowego, ale są uznawane jako element rozwijający, **pod warunkiem**, że zdający realizuje kluczowy element polecenia, np. *The centre offers aerobics and swimming classes.* (nie odniósł się) ALE *The centre is very modern. It offers aerobics and dance lessons.* (odniósł się i rozwinął), In the centre there are not only swimming pools but also tennis courts. *Coaches working there are very friendly.* (odniósł się i rozwinął), *It's my favourite sports centre. It's full of facilities like spas and solaria.* (odniósł się i rozwinął) Użycie liczebników i/lub innych wyrażeń określających ilość nie jest uznawane za kolejne odniesienie do tego podpunktu polecenia, np. *There are two swimming pools and three gyms in it.* (odniósł się)

Nie akceptuje się odpowiedzi, w której zdający nie uwzględnia opisu centrum sportowego, np.
→opisuje lub podaje informacje o mieście, w którym znajduje się centrum sportowe

nie odniósł się	**odniósł się**	**odniósł się i rozwinął**
The centre is good for kids.	Inside the centre you can find a lot of sports shops.	It's a huge building with three floors. On the roof there is a café.
In our district there is a beautiful park with a big lake.	It's high and the walls are red.	It's well-designed. In the main hall there is an amazing fountain.

- **wyjaśnij, dlaczego to centrum jest ważne dla mieszkańców**

5.5) Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie, poglądy […].
7.2) Zdający […] przekazuje informacje i wyjaśnienia.

Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający przedstawia jakiekolwiek zalety korzystania z tego konkretnego centrum sportu, które są / mogą być korzyścią dla mieszkańców.

Zalety korzystania z tego konkretnego centrum mogą dotyczyć, np.
- samopoczucia i stanu zdrowia, np. *Playing sports in the centre is a great solution to many health problems; If you have problems with legs you should go to this centre.*
- kondycji, wyglądu / sylwetki, kontroli masy ciała, np. *The centre employs really professional coaches who help people lose weight and be fit.*
- nawiązywania kontaktów towarzyskich, relacji społecznych, relacji z rodziną, np. *The centre offers free facilities for families so they can play together and improve family ties*; *The centre is important for all people living in the town. Through sport they can meet people with similar interests and hobbies.*
- organizowanych w centrum imprez / rekreacji, np. *The centre is not only a sports complex. A variety of cultural events such as exhibitions, festivals or theatre performances are organized there.*
- możliwości zatrudnienia, np. *Thanks to this place I and my friends can work there as football coaches and earn extra money.*

Jeśli zdający przedstawia zalety / korzyści centrum sportu, ale z całej pracy nie wynika jednoznacznie, że wskazane korzyści dotyczą tego konkretnego centrum, to taka realizacja tego podpunktu polecenia kwalifikowana jest na poziom niższy, np. *Sport centres help people to relax and be fit.* (nie odniósł się), *Taking part in sport can help everybody not only to feel fitter and healthier but it also reduces stress*. (odniósł się)

Samo poinformowanie, że to centrum sportu jest ważne dla mieszkańców bez podania uzasadnienia, nie jest uznawane za realizacje tego punktu polecenia oraz nie jest elementem rozwijającym, np. *Places like that are very important for us.* (nie odniósł się), ALE *In my opinion this new sports centre in my area is a very good idea because we have a place where we can relax and take care of our health.* (odniósł się)

nie odniósł się	odniósł się	odniósł się i rozwinął
Sports centres are one of the most important places.	This sports centre enourages people in our town to be more active.	This sports centre is very useful because it has large rooms where we can organize birthday parties, wedding ceremonies or other social events.
Sports centres are open in many cities.	I think it was a good idea to open this centre. It gives opportunity to people to stay in good shape.	It's a place where people can now do sports they have never tried before. There is also a lot of space for running and cycling.

- **poinformuj o zajęciach, w których uczestniczyłeś(-aś) w centrum sportowym, i wyraź swoją opinię na ich temat**

5.3. Zdający przedstawia fakty z przeszłości i teraźniejszości.
5.5. Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie […].
5.7. Zdający […] przekazuje informacje i wyjaśnienia.

Ten podpunkt polecenia jest dwuczłonowy. Aby odpowiedź zdającego mogła być uznana za rozwiniętą, wymagane jest odniesienie się do jego obydwu członów (poinformowanie o zajęciach, w których zdający uczestniczył w centrum sportowym oraz wyrażenie opinii na ich temat) i przedstawienie jednego z nich w sposób bardziej szczegółowy, np. *Last week I decided to take part in yoga classes. It was a challenge for me but I really enjoyed it.* (odniósł się i rozwinął).

Jeżeli zdający w minimalnym stopniu nawiązał **tylko** do jednego członu, tj.:
a) poinformował o zajęciach, w których uczestniczył w centrum sportowym, ale nie wyraził swojej opinii na ich temat, np. *I signed up for karate*. *My first lesson was on Monday.* ALBO
b) wyraził swoją opinię na temat zajęć odbywających się w centrum sportowym, ale nie poinformował, w których zajęciach uczestniczył, np. *It was an amazing experience to be in the sports centre and take part in one of the courses.*

wówczas uznaje się, że tylko odniósł się do tego podpunktu polecenia.

Jeśli zdający rozbudował swoją wypowiedź tylko w zakresie jednego członu, a drugiego nie zrealizował, np.
a) *Last Saturday I took part in a basketball training session. We played in small teams for nearly two hours* (rozbudowana informacja o zajęciach, w których zdający uczestniczył w centrum sportowym, ale brak opinii na ich temat)
b) *In this centre you can play many different games. They are perfect for people of any age and I strongly recommend them.* (rozbudowana wypowiedź zawierająca opinie na temat zajęć organizowanych w centrum, ale brak informacji o tym, w których zajęciach zdający uczestniczył).

wówczas uznaje się, że tylko odniósł się do tego podpunktu polecenia.

Jeśli zdający realizując pierwszy człon polecenia, pisze o zajęciach, ale z kontekstu całej pracy nie wynika jednoznacznie, że

- zajęcia te miały miejsce w centrum sportowym, LUB
- że zdający uczestniczył lub uczestniczy w tych zajęciach,

to taka realizacja tego podpunktu polecenia kwalifikowana jest na poziom niższy, np. *In the centre you can play football, basketball and volleyball; I'm fan of volleyball. I started playing it when I was a child.* (nie odniósł się)

Okoliczności wzięcia udziału w zajęciach w centrum sportowym są traktowane jako element rozwijający, **pod warunkiem**, że zdający realizuje kluczowy element tego podpunktu polecenia, czyli informuje w jakich zajęciach wziął udział oraz wyraża swoją opinię na ich temat, np. *During the opening ceremony they organised a dancing lesson. I took part in it and it was great fun.* (odniósł się i rozwinął)

Akceptuje się realizację pierwszego członu polecenia w czasie teraźniejszym, pod warunkiem, że z kontekstu całej pracy wynika jednoznacznie, że zajęcia w których zdający uczestniczy odbywają się w tym nowo otwartym centrum sportowym, np. *In the centre they offer many sports. I do karate.*

Nie akceptuje się odpowiedzi, w których zdający:

→ informuje o zajęciach, w których dopiero weźmie udział po raz pierwszy, np*. I plan to sign up for cycling*.

→ wyraża opinię o centrum sportowym, a nie o zajęciach odbywających się tam, np. *In my opinion this centre is a great idea for local people.*

nie odniósł się	**odniósł się**	**odniósł się i rozwinął**
There are many classes.	I joined the football club and I played squash.	I took part in judo classes because my friend recommended it to me. They were tiring but I liked them.
I will start learning yoga.	I choose yoga. The classes were very relaxing.	I go to the diet lessons organised in this centre. It's a great time with nice people. I learn a lot.

• **wspomnij o problemie z dojazdem do centrum sportowego.**
5.7. Zdający przedstawia […] wady różnych rozwiązań […]. *7.2. Zdający […] przekazuje informacje i wyjaśnienia.*
Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający odnosi się do jakiegokolwiek problemu związanego z dojazdem do centrum sportowego. Wskazany problem może dotyczyć zdającego i/lub innych osób korzystających z centrum. Zdający przedstawiając problem może odnieść się do, np.: • środków transportu, np. *You can get to the sports centre only by car or on foot. There are no buses going there.* LUB • lokalizacji centrum sportowego, np. *It's located in the city centre and people waste a lot of time driving there.* LUB • utrudnień w ruchu drogowym komunikacyjnych, np. *There are currently problems with getting to the centre due to road works.* LUB • warunków pogodowych, np. *Unfortunately I got stuck in a snowstorm on the way to the centre and I was a bit late for my aerobics classes.* LUB • awarii samochodu / roweru lub środków komunikacji publicznej, np. *I usually get to the centre by bike but now it's broken and I have to go on foot.* Nie akceptuje się odpowiedzi, w których zdający nie odnosi się do żadnego problemu, który był / jest związany z dojazdem, np. → *przedstawia fakty dotyczące dojazdu do centrum, ale z pracy nie wynika, że był to problem, np. I needed 15 minutes to get to the centre.* → *wskazuje zalety dotyczące dojazdu do centrum, np. There is no problem with getting to the centre. There is a bus stop in front of the main building; The sports centre is located in the middle of the city. It's good because it's not far from my house.*

nie odniósł się	odniósł się	odniósł się i rozwinął
I have no bike.	Buses to the centre don't run after 8 p.m.	One problem with this sports centre is that it's really hard to get there because of narrow roads. There is also no public transport. It's really troublesome.
You can easily get to the centre.	Unfortunately, I had a problem with getting to the centre.	It's difficult to get to the centre in the rush hour because of heavy traffic.

Przykłady podane w powyższych tabelkach zaczerpnięto z prac absolwentów. Zachowano w nich błędy.

Spójność i logika wypowiedzi

W ocenie spójności bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu tekst funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom (np. leksykalnym, gramatycznym) wewnątrz zdań oraz między zdaniami/akapitami tekstu. W ocenie logiki wypowiedzi bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu wypowiedź jest klarowna (np. czy nie jest jedynie zbiorem przypadkowo zebranych myśli).

2 p.	wypowiedź jest w całości lub w znacznej większości spójna i logiczna zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu
1 p.	wypowiedź zawiera usterki w spójności/logice na poziomie poszczególnych zdań oraz/lub całego tekstu
0 p.	wypowiedź jest w znacznej mierze niespójna/nielogiczna; zbudowana jest z trudnych do powiązania w całość fragmentów

Dodatkowe uwagi dotyczące spójności

1. W ocenie spójności należy rozważyć poziom spójności tekstu, zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu, w stosunku do jego długości. Jedna bądź dwie usterki w dłuższym tekście to nie to samo, co jedna bądź dwie usterki w spójności w tekście bardzo krótkim. Nie należy jednak bezpośrednio przeliczać liczby usterek na odpowiednią liczbę punktów.
2. Zaburzenie spójności i/lub logiki może wynikać na przykład z:
   - braku połączenia tekstu piszącego z podanym początkiem
   - braku połączenia między częściami tekstu; odwoływanie się do czegoś, co nie jest wcześniej wspomniane
   - nieuzasadnionego użycia czasowników w różnych czasach gramatycznych („przeskakiwania” z jednego czasu gramatycznego na inny)
   - błędów językowych i/lub ortograficznych, które powodują, że odbiorca gubi się, czytając tekst
   - poważnych zakłóceń komunikacji w tekście w wyniku błędów językowych
   - braku logiki w tekście, np. przytoczenia argumentu, który jest sprzeczny z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania (jeśli nie ma w pracy żadnego uzasadnienia/ kontekstu, który tłumaczyłby taką właśnie realizację danego podpunktu).
3. Zdający nie musi realizować podpunktów polecenia w kolejności, w jakiej są wymienione w zadaniu. Sama zmiana kolejności nie może być podstawą do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
4. Brak podziału na akapity nie prowadzi automatycznie do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
5. Brak powiązania między rozwinięciem napisanym przez zdającego, a zdaniem wprowadzającym i/lub kończącym podanym w arkuszu może być podstawą do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
6. Jeżeli w pracy nie są zaznaczone żadne błędy w spójności/logice, należy przyznać 2 punkty w tym kryterium.
7. Jako usterki w spójności/logice egzaminator oznacza te fragmenty, w których gubi się czytając tekst. Błędy językowe i ortograficzne mogą powodować zaburzenie spójności

i logiki, ale wiele zależy od kontekstu wypowiedzi. Ten sam błąd może w mniejszym lub większym stopniu zaburzać zrozumienie tekstu. Może on wpływać na ocenę spójności i logiki i/lub przekazania komunikatu.

8. Błędy logiczne mogą często wynikać z niewystarczającego kontekstu w treści pracy, braku kluczowego elementu do uzasadnienia stwierdzenia, które samo w sobie jest sprzeczne z zasadami logiki.
9. Słowa napisane po polsku lub w języku innym niż język egzaminu egzaminator zaznacza jako błędy w spójności, jeśli w znacznym stopniu utrudniają zrozumienie komunikatu. Jeśli komunikacja nie jest zaburzona, podkreśla je jedynie jako błędy językowe.
10. Jeśli praca (lub jej obszerne fragmenty) jest w znacznej większości niespójna/ niekomunikatywna/niezrozumiała dla odbiorcy, egzaminator może zaznaczyć całość pracy (lub dany fragment) „pionową falą” na marginesie i nie podkreślać poszczególnych zaburzeń. Jednocześnie w takiej pracy oznacza się błędy.

Zakres środków językowych

W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie struktur leksykalno-gramatycznych użytych w wypowiedzi.

2 p.	zadowalający zakres środków językowych; oprócz środków językowych o wysokim stopniu pospolitości w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań
1 p.	ograniczony zakres środków językowych; w wypowiedzi użyte są głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości
0 p.	bardzo ograniczony zakres środków językowych; w wypowiedzi użyte są wyłącznie najprostsze środki językowe

1. Zadowalający zakres środków językowych odnosi się do środków leksykalno-gramatycznych ujętych w zakresie struktur w Aneksie do Informatora, których znajomości można oczekiwać od absolwenta szkoły ponadgimnazjalnej w roku szkolnym 2020/21 na poziomie **A2+** (w skali ESOKJ).
2. Pod pojęciem „precyzyjne sformułowania” rozumie się wyrażanie myśli z wykorzystaniem słownictwa swoistego dla tematu i unikanie wyrazów oraz struktur o wysokim stopniu pospolitości, takich jak *miły, interesujący, fajny*. W precyzji wyrażania myśli mieści się również charakterystyczny dla danego języka sposób wyrażania znaczeń, np. stosowanie typowych dla danego języka związków wyrazowych oraz struktur gramatycznych precyzyjnie pasujących do danej sytuacji komunikacyjnej.

Poprawność środków językowych

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę błędy gramatyczne, leksykalne i ortograficzne oraz ich wpływ na komunikatywność wypowiedzi.

2 p.	• brak błędów • nieliczne błędy niezakłócające komunikacji lub sporadycznie zakłócające komunikację
1 p.	• liczne błędy niezakłócające komunikacji lub czasami zakłócające komunikację • bardzo liczne błędy niezakłócające komunikacji
0 p.	• liczne błędy często zakłócające komunikację • bardzo liczne błędy czasami lub często zakłócające komunikację

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę orientacyjny stosunek liczby błędów do długości tekstu stworzonego przez zdającego (nie ma potrzeby liczenia wyrazów i błędów). „Liczne" błędy w przypadku tekstu bardzo krótkiego to nie to samo, co „liczne" błędy w przypadku tekstu dłuższego.

Sposób oznaczania błędów

Błędy oznacza się tylko w wypowiedzi zdającego stosując oznaczenia podane w tabeli; nie oznacza się rodzaju błędu na marginesie.

rodzaj błędu	**sposób oznaczenia**	**przykład**
błąd językowy (leksykalny, gramatyczny)	podkreślenie linią prostą	*Marek lubić czekoladę.*
błąd językowy spowodowany brakiem wyrazu	znak √ w miejscu brakującego wyrazu	*Marek √ czekoladę.*
błąd ortograficzny	otoczenie słowa kołem	*Słońce gżeje.*
błąd językowy i ortograficzny w jednym słowie	podkreślenie linią prostą i otoczenie kołem	*Słońce gżać w lecie.*
błędy w spójności / logice	podkreślenie linią falistą	*Założyłem kurtkę bo było gorąco.*

Błędy ortograficzne zmieniające znaczenie wyrazu są traktowane jako błędy językowe i oznaczane poprzez podkreślenie wyrazu linią prostą.
Nie oznacza się błędów interpunkcyjnych.
Usterki w spójności i logice występujące pomiędzy akapitami mogą być zaznaczane „pionową falą" na marginesie.

Uwagi dodatkowe

1. Wypowiedź jest oceniana na 0 punktów we wszystkich kryteriach, jeżeli jest
   - w całości nieczytelna (pod pracą zapisuje się „praca w całości nieczytelna”, a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium) LUB
   - całkowicie niezgodna z poleceniem (pod pracą zapisuje się „praca całkowicie niezgodna z poleceniem”, a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium) LUB
   - niekomunikatywna dla odbiorcy, np. w całości napisana fonetycznie (pod pracą zapisuje się „praca całkowicie niekomunikatywna”, a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium).
2. Praca, która zawiera fragmenty odtworzone z podręcznika, zadania zawartego w arkuszu egzaminacyjnym lub innego źródła, w tym internetowego, lub przepisane od innego zdającego, jest uznawana za niesamodzielną.
3. Jeżeli praca zawiera fragmenty na zupełnie inny temat, wyuczone na pamięć lub fragmenty całkowicie nienawiązujące do polecenia, a jednocześnie zaburzające spójność i logikę tekstu, są one otaczane kołem i nie są brane pod uwagę przy liczeniu wyrazów i ocenie zakresu środków językowych i poprawności środków językowych.
4. Jeżeli za wypowiedź przyznano 0 punktów w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się również 0 punktów.
5. Jeżeli za wypowiedź przyznano 1 punkt w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach można również przyznać maksymalnie po 1 punkcie.
6. Jeżeli wypowiedź zawiera 60 wyrazów lub mniej, jest oceniana wyłącznie w kryterium treści. W pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów. W takich pracach nie oznacza się błędów.
7. Wyrazy zapisane przy użyciu skrótów, np. *4U*, *bfr sql*, należy oznaczyć jako błędy ortograficzne.
8. W ocenie poprawności środków językowych w wypowiedziach zdających ze stwierdzoną dysleksją nie bierze się pod uwagę błędów ortograficznych i interpunkcyjnych (takie błędy nie są oznaczane w pracy zdającego). Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu w pracy zdającego z opinią o dysleksji to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności językowej.
   Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z dysgrafią, dysortografią, afazją, z zaburzeniami komunikacji językowej, mózgowym porażeniem dziecięcym, a także prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego oraz prac pisanych na komputerze.
9. Zdający może używać oryginalnej pisowni w obcojęzycznych nazwach geograficznych, nazwach obiektów sportowych, gazet, zespołów muzycznych, programów telewizyjnych, tytułach, pod warunkiem że podaje wyjaśnienie w języku egzaminu, tak aby informacja była komunikatywna dla odbiorcy. Z tekstu musi wynikać, że jest mowa o gazecie, filmie, grupie muzycznej itd. lub musi wystąpić określenie *film, band,* np*. film „M jak miłość”, „Świat Dysku” magazine*.
   Jeżeli zdający podaje nazwę w języku innym, niż zdawany i nie podaje objaśnienia, całe wyrażenie jest podkreślane linią prostą i traktowane jako jeden błąd językowy, np. *I read Nowe Horyzonty.* – 1 błąd językowy. Oprócz tego całe wyrażenie podkreślane jest linią falistą i traktowane jako błąd w spójności. Jeśli użycie tej nazwy jest kluczowe dla realizacji polecenia, ta informacja nie jest uwzględniana w ocenie treści.

10. Zabronione jest pisanie wypowiedzi obraźliwych, wulgarnych lub propagujących postępowanie niezgodne z prawem. W przypadku takich wypowiedzi zostanie podjęta indywidualna decyzja dotycząca danej pracy, np. nie zostaną przyznane punkty za zakres środków językowych oraz za poprawność środków językowych lub cała wypowiedź nie będzie podlegała ocenie.
11. Praca w brudnopisie jest sprawdzana, jeżeli słowo *Brudnopis* przekreślono i obok zostało napisane *Czystopis*.
12. Jeżeli zdający umieścił w pracy adnotację ***ciąg dalszy w brudnopisie*** i zakreślił, która część jest czystopisem, to ta część podlega ocenie.

Uwagi dotyczące zasad liczenia słów w wypowiedziach zdających

1. Liczone są słowa oddzielone spacją, np. *at home* (2 słowa), *for a change* (3 słowa), *1780* (1 słowo), *10.01.2015* (1 słowo), *10 January 2015* (3 słowa).
2. Formy skrócone (***don't, can't, isn't, haven't*** itd.) liczone są jako jedno słowo.
3. Jako jeden wyraz liczone są
   - słowa łączone dywizem, np. *well-built, twenty-four*
   - oznaczenia, symbole literowe, bez względu na liczbę liter, np. *SMS*/*sms*
   - adres mailowy lub internetowy oraz numer telefonu.
4. Podpis XYZ nie jest uwzględniany w liczbie słów.
5. Nie uznaje się i nie uwzględnia w liczbie słów symboli graficznych używanych w Internecie (np. „buźki").
6. Uwzględnia się w liczbie słów wyrazy w języku innym niż język egzaminu np. *I read Nowe Horyzonty.* – 4 słowa.